

Tüdrukutel koolist vähem kasu

Poisid ja tüdrukud õpivad eesti koolides ühesuguse riikliku õppekava järgi, erinevad on vaid kehalise kasvatuse ja tööõpetuse tunnid. Kas erinevusi eirav haridus loob kõigile võrdsed võimalused või hoopis ahendab arenguteid?

Rahvusvahelisel konverentsil "Naised ja meeste" dialoog esinenud eksharidusministri, professor Jaak Aaviksoo hinnangul õpivad tüdrukud koolis paremini kui poisid, kuid saavad sellest vähem kasu.

Aaviksoo sõnul väärtustatakse koolihariduses teadmisi ja arusaamist. Paraku tehakse seda oskuste, harjumuste, väärtuste ja käitumismustrite õpetamise arvelt. "Tegelikkuses on olukord veelgi halvem, sest kergem on kontrollida fakti teadmist kui selle mõistmist," märkis Aaviksoo. "Nii ongi formaalse nariduse sisuks pahatihti õigete vastuste selgeks õppimine."

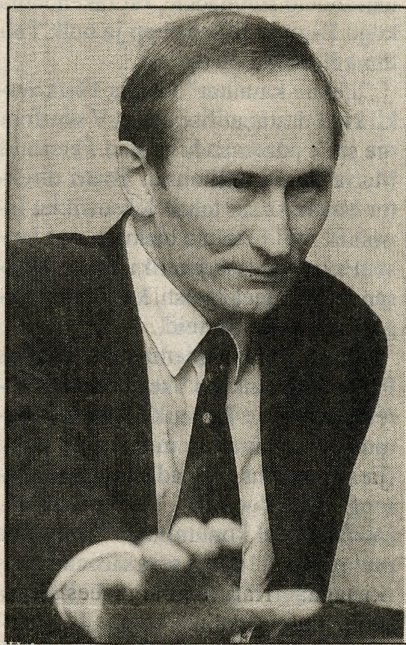
Aaviksoo sõnul juhatab tüdrukuid kooliajal teadmine, et on hea õppetükid selgeks õppida – nad teevad nii ja saavad häid hindeid. "Kuna aga paljud neist teadmistest ei ole tuleviku seisukohalt nii tähtsad, siis raiskavad tüdrukud rohkem aega," väitis ta.

Aaviksoo määratlusel on mehe rolliks protsesse käima lükata ja naiste osaks neid käigus hoida. Kumbki peab õppima, kuidas oma rolli täita. Aaviksoo väitel vastaks meie haridussüsteem tüdrukute ootustele paremini, kui rõhuasetused nihkuksid teadmistelt väärtustele, asjade tegemise oskuselt probleemide ja konfliktide lahendamise tehnikatele.

Küsimusele, kas me peaksime tagasi pöörduma hariduse soolise eristamise juurde, vastas Aaviksoo "jah" ja "ei". "Ma ei arva, et poisid ja tüdrukud peaksid hakkama taas eraldi klassides õppima," ütles ta. "Küll aga peab koolis olema rohkem valikuvõimalusi. Seda mitte ainult soolistest, vaid ka isiksuste ja muudest erinevustest lähtudes."

Aaviksoo leidis, et haridusstandardid peaksid jätma koolidele rohkem vabadust, et nad saaksid hariduse pakumisel arvestada erinevate huvirühmade ootusi ja eelistusi.

Rahvusvahelised kooliüringud on

Professor Jaak Aaviksoo sõnul peaks koolis olema rohkem valikuvabadust.

MARKO MUMM

näidanud, et kuigi riiklik õppekava on nii poistele kui ka tüdrukutele ühesugune, valivad nad niipea, kui selleks võimalust antakse, hoopis erinevaid aineid. Tüdrukud eelistavad süvendatult õppida võõrkeeli ja humanitaaraineid, poisid matemaatikat ja füüsikat.

Soome koolides korraldatud vaatlustest selgus ka tõsiasi, et õpetajad kohtlevad tüdrukuid ja poisse erinevalt ning pööravad tunnis rohkem tähelepanu poistele. Enamasti haarasid õpetaja tähelepanu elavad poisid, kelle vali hääل sundis kaasõpilasi vaikima. Poiste rahmeldamine pahandas eriti tüdrukuid, kes soovinuks usinusega silma paista.

Paljud pedagoogid tunnistasid ka ise, et ei julgusta tüdrukuid piisavalt, sest peavad poisse korrale kutsuma.

"See ei tähenda aga, et klassid jagunevadki lärmakateks poisteks ja vaikseteks tüdrukuteks," tähendas uurimust teostanud Elina Lahelma. Paljud küsitletud õpetajad väitsid hoopis, et poisid on rahulikumad, asjalikumad, otsekohe semad, ja seega ka huvitavamad õpilased kui tüdrukud. Tüdrukuid iseloomustasid pedagoogid sõnadega kohusetundlikud, usinad, viisakad, vaiksed – isegi igavad.

PILLE LIIMAL